

Öğrenme Güçlüklerinin Değerlendirilmesi

ÖĞR. GÖR. DR. BURCU KILIÇ TÜLÜ

Tanılama Öncesi Süreç

- ▶ Çocuđa ilişkin durum deđerlendirmesi
- ▶ Güçlü ve zayıf yönleri
- ▶ Nasıl müdahale edileceđi
- ▶ Müdahalenin/uyarlamaların ne kadar süreyle uygulanacağı
- ▶ Tekrar değerlendirme

Tanılama Süreci

- ▶ Psikolojik işlem sonuçları
  - ▶ IQ
  - ▶ Sözel olmayan zeka
  - ▶ Görsel algı
  - ▶ İşitsel algı
  - ▶ Dil

Tanıılama Süreci

- ▶ Tutarsızlık
  - ▶ Akademik başarı testleri
  - ▶ Yetenek-başarı tutarsızlığı

Tanımlama Süreci

- ▶ Dışlama ölçütleri
  - ▶ MR
  - ▶ Davranış bozuklukları
  - ▶ Çevresel/kültürel/ekonomik yetersizlik
  - ▶ İşitme, görme yetersizlikleri

Wechsler Zeka Testi-4

Wechsler Çocuklar için Zeka Ölçeği-IV (**WISC-4**) Zeka Testi

- ▶ 6-16 yaş arası bireylere uygulanan ve WISC-4 zeka testi, bireysel olarak yaklaşık 60-70 dakikada uygulanır.
- ▶ 10 temel alt test ve 5 yedek alt test

▶ Temel alt testler;

- ▶ sözel bilgi,
- ▶ sözel ifade,
- ▶ algısal akıl yürütme ve organizasyon,
- ▶ sosyal bilgi,
- ▶ kısa süreli işitsel bellek,
- ▶ dikkat,
- ▶ konsantrasyon,
- ▶ zihinsel işleme hızı,
- ▶ görsel-motor,
- ▶ ince motor koordinasyon becerilerini ölçmektedir.

Bender Gestalt Testi

- ▶ 5 yıl 6 ay ve 10 yıl 11 ay arasındaki çocukların görsel motor işlevini görmek için gelişimsel bir test olarak kullanılmaktadır.
- ▶ 9 şekilden oluşmaktadır.
- ▶ Grupla da uygulanabilir.

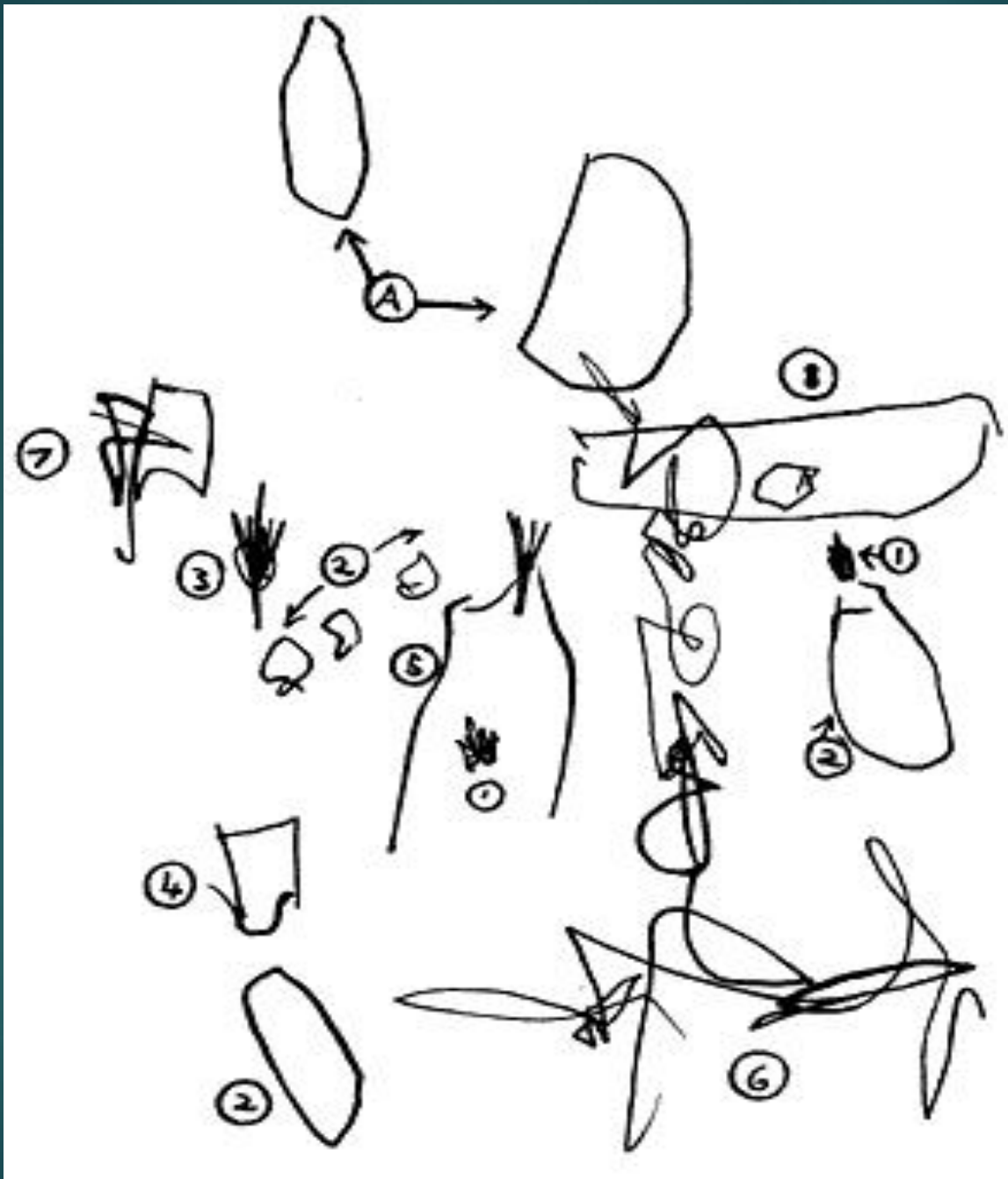
ALTT

BENDER GESTALT GÖRSEL MOTOR ALGILAMA TESTİ

TEST YÖNERGESİ, DEĞERLENDİRME FORMLARI ve UYGULAMA KARTLARI

BENDER GE

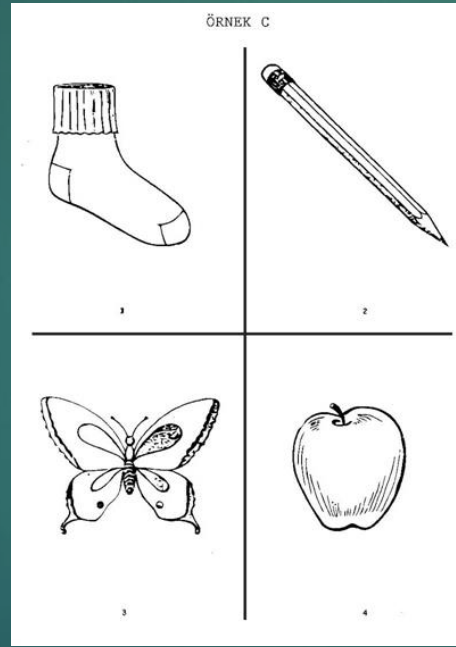

Frostig Görsel Algı Testi

- ▶ Dr. M. Frostig 1961
- ▶ Tarama aracı
- ▶ Sökmen (1994), “5 Yaş Algı Gelişimi (Frostig Görsel Algı Testi Güvenirlik Çalışması)” isimli çalışmasında Frostig Görsel Algılama Testi'nin güvenirlik çalışmasını gerçekleştirmiştir.
- ▶ Okul öncesi ve birinci sınıf
  - ▶ Göz-motor koordinasyonu
  - ▶ Şekil zemin algısı
  - ▶ Şekil sabitliği
  - ▶ Mekan ile konumun algısı
  - ▶ Mekan ilişkilerinin algılanması

Peabody Resimli Kelime Testi

- ▶ 2,5-18 yaş arası bireylerin sözcük bilgilerini değerlendirmek amacıyla kullanılmaktadır.

Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil Testi

- Gül Güven ve Kazak Berument (2010), “Türkçe İfade Edici ve Alıcı Dil Testi (TİFALDİ)” isimli çalışmalarında 2-12 yaşlarındaki çocukların alıcı ve ifade edici dil kelime bilgisini değerlendirebilmeyi amaçlamaktadırlar.

Türkçe Erken Dil Gelişimi Testi

- Güven (2009), "Erken Dil Gelişim Testi-üçüncü edisyon 'un [Test of Early Language Development (TELD-3)] Türkçe 'ye uyarlama, güvenilirlik ve geçerlik çalışmasını gerçekleştirerek alana bir ölçme ve değerlendirme aracı kazandırmıştır.

Türkçe Okul Çağı Dil Gelişimi Testi (TODİL; Topbaş & Güven, 2017)

- ▶ Test of Language Development-Primary: Fourth Edition'ın (TOLD-P:4; Hammill & Newcomer, 2008) Türkçe 'ye uyarlamasıdır. TODİL, 4 yaş 0 ay ile 8 yaş 11 ay yaş grubunu kapsayan, gelişimsel, norm referanslı, standardize ve bireysel olarak yönetilen bir ölçme aracıdır.
- ▶ Bu test temel olarak, çocuklarda dil gelişimini farklı boyutlarıyla ölçerek dil gelişimi açısından güçlü ve zayıf yönleri belirlemeyi ve gelişimsel dil bozukluğu olan çocukları ayırt etmeyi amaçlamaktadır.

- ▶ *TODİL, Resim-Sözcük Dağarcığı, İlişkili Sözcük Dağarcığı, İfade Edici Sözcük Dağarcığı, Dilbilgisel Anlama, Cümle Tekrarı, Biçimbilgisel Tamamlama, Sözcük Ayırt Etme, Sesbirimsel Analiz ve Sözcük Sesletimi* olmak üzere toplam 9 alt testten oluşmaktadır.
- ▶ Ayrıca belirli alt testlerin toplam ham puanlarının toplanması ile *Dinleme, Konuşma, Organize Etme, Anlambilgisi, Dilbilgisi Kompozit Puanı* ve bunların tümünün toplamından oluşan *Sözel Dil Bileşik Puanı* sağlanmaktadır.

Erken Okuryazarlık Testi

Erken Okuryazarlık Testi

- ▶ Alıcı dilde sözcük bilgisi
- ▶ İfade edici dilde sözcük bilgisi
- ▶ Genel isimlendirme
- ▶ İşlev bilgisi
- ▶ Harf bilgisi
- ▶ Sesbilgisel farkındalık
- ▶ Dinlediğini anlama

Çalışma Belleği Ölçeği

Çalışma Belleği Ölçeği

- ▶ Sözel bellek
  - ▶ Sözel kısa süreli bellek (RH, SH, ASH)
  - ▶ Sözel çalışma belleği (GRH, İSH)
- ▶ Görsel bellek
  - ▶ Görsel kısa süreli bellek (DM, FOS)
  - ▶ Görsel çalışma belleği (BH, MAE)
- ▶ Çalışma belleği

Hızlı İsimlendirme Testi

- ▶ Nesne isimlendirme
- ▶ Renk isimlendirme
- ▶ Harf isimlendirme
- ▶ Sayı isimlendirme

Türkiye'de yapılan çalışmalar

- ▶ Şimşek (2011), çalışmasında okul öncesi dönemdeki çocukların yazı farkındalığını ve yazmaya hazırlık becerilerini değerlendirmek amacıyla iki farklı kontrol listesi geliştirmiştir.
- ▶ Polat Unutkan (2003) ise çalışmasında, Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği 'ni geliştirerek okul öncesinden ilköğretime geçişte çocukların farklı gelişim alanlarına ait becerilerde hazır olup olmadıklarını değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Türkiye'de yapılan çalışmalar

- ▶ Büyüktaşkapu (2012) araştırmasında, Mountain Shadows Sesbirim Farkındalık Ölçeği 'ni Türkçe 'ye uyarlayarak geçerlik güvenirlik değerlerini belirlemiştir.
- ▶ Öztunç (1994), Clay 'in geliştirdiği, orijinal ismi, "Concepts About Print" olan "Okuma Kavramları Testi" ni" Türk çocuklarına uyarlamıştır.

Türkiye'de yapılan çalışmalar

- ▶ Ege, Acarlar ve Turan (2005), "Ankara Artikülasyon Testi' (ATT)" isimli çalışmalarında geliştirdikleri test ile 2-12 yaş arası çocukların Türkçe 'deki sesleri kazanımlarını ve kullanımlarını sistemli olarak değerlendirmeyi amaçlamışlardır. AAT bir resim isimlendirme testidir.

Türkiye’de yapılan çalışmalar

- ▶ Uyanık (2010), Ankara örnekleminde “Kaufman Erken Akademik ve Dil Becerileri Araştırma Testi” nin 61-72 Aylık Türk Çocuklarına Uyarlanması Çalışmasını gerçekleştirmiştir. Alıcı- ifade edici dil sözcük bilgisi, sayılar, harfler, sözcükler, telaffuz alt alanları bulunmaktadır.
- ▶ Karaman (2013), “Erken Okuryazarlık Becerilerini Değerlendirme Aracı” nı okulöncesi dönemdeki çocukların erken okuryazarlık becerilerini değerlendirmek için geliştirmiştir.